

آیین های نوروز

مهدی طیبی

وسایل پذیرایی از مهمانان عید نوروز را آماده کند. در این میان بسیاری به فکر نو کردن وسایل زندگی شان می افتند و دوست دارند با ورود به سال نو تعدادی لوازم نو نیز در خانه داشته باشند. آجیل، میوه و شیرینی هم قسمت های خوشمزه این خرید هستند که در بخش پایانی از فهرست خریدهای نوروزی قرار دارند و معمولاً دیرتر از همه اقلام دیگر تهیه می شوند.

از راه رسیدن حاجی فیروز و عمو نوروز

حاجی فیروز و عمو نوروز (بابا نوروز) دو چهره شناخته شده در فرهنگ فولکلور ایرانی هستند که در روزهای پایانی سال و نخستین روز سال نو، به شهرها و روستاها می آیند تا خبر رسیدن نوروز را به مردم بدهند. حاجی فیروز در ظاهر، مردی لاغر اندام است که کلاه دوکی بر سر دارد و گیوه های نوک تیز با لباسی سُرَخ بر تن می کند. او یک دایره زنگی یا تنبک در دست می گیرد و به رقص، شیرین کاری و خواندن آواز می پردازد و هرکس می تواند مقداری پول به او هدیه می دهد و از ویژگی های ظاهری عمو نوروز می توان به مو و ریش سفید، کلاه نمدی، کمر بند ابریشمی، شال سفید، شلوار کتان و گیوه تخت

خانه تکانی، زدودن آلودگی ها

اواسط بهمن که از راه می رسد، کم کم ذهن خانم خانه به شستن، تمیز کردن، وسایل نو خریدن، تعمیر کردن ابزارها و لوازم موردنیاز، شستن فرش ها و خرید لباس نو مشغول می شود. طبق رسم دیرین، برنامه ریزی برای خانه تکانی را خانم خانه برعهده می گیرد؛ اما کسی نباید از زیر کار در برود و این مراسم مشارکت همه اعضای خانواده را می طلبد.

دلیل این خانه تکانی چیست؟ در ایران باستان اعتقاد بر این بود که نباید هیچ گونه آلودگی از سال پیش، بر جسم و جان خانه باقی بماند و باید سال نو در محیطی پاکیزه برای اعضای خانواده آغاز شود و آنچه اهمیت دارد این است که با دلی پاک و عاری از هر گونه کینه و نفرت به استقبال عید نوروز برویم.

خریدهای نوروزی

با آغاز ماه اسفند، بازارها و مراکز خرید رنگ دیگری به خود می گیرند. همه به ای در بازارها و خیابان ها برپا می شود و بساط دست فروشان در همه جا به چشم می خورد. هرکس بسته به وسع مالی خود سعی می کند لباس نو بخرد و

سال، روزهای پایانی خود را تجربه می کند و تقویم خبر از آمدن نوروز می دهد. مردم سرزمین مان به تکاپو افتاده اند تا از آداب و رسوم پیش از نوروز در ایران جا نمانند و سنت ها را به جای بیاورند. همه کم و بیش آداب قبل از رسیدن سال نو را می دانند و از ماه قبل برای اجرای شان برنامه ریزی می کنند. باید همه چیز مهیای آمدن بهار و برپا شدن خوان نوروزی شود؛ برای همین است که کسی چیزی برای اجرای آداب عید نوروز کم نمی گذارد و همه تمام توان شان را در هر چه بهتر اجرا کردن رسم ها به کار میگیرند؛ آیین هایی که از گذشته تا به امروز تغییرات زیادی به خود دیده اند.

اما امسال یک رویداد مهم و مناسبیت مذهبی با سال نو متقارن شده و نوروز را به عطر علوی و نور قرآن معطر کرده است؛ تقارن بهار قرآن و بهار طبیعت.

امروزه همه با نزدیک شدن به سال نو به کارهای خاصی مشغول می شوند که همگی آنها از گذشته های دور به یادگار مانده اند.